

BeyondBusiness

אחריות חברתית סביבתית של עסקים

corporate social environmental responsibility

הנחיות ביונד ביזנס למשרד ירוק

רקע – למה משרד ירוק ?

המהפכה הסביבתית כבר כאן ואותותיה ניכרים בכל פינה ופינה. "מחבקי העצים" הופכים להיות עמודי תווך מרכזיים בתהליכי קבלת החלטות בארגונים עסקיים ובמערכי השיווק. מכיוון שכך, אין כיום אף מגזר עסקי ומסחרי אשר אינו בוחן את דרך הצטרפותו למעגל העשייה הסביבתי ומציאת הדרך בה הוא יכול לתרום לסוגיות מפתח כגון התחממות כדור הארץ, הפחתת כמויות פסולת, חסכון באנרגיה ועוד.

עבור מגזרים מסוימים, כגון המגזר התעשייתי, ההתגייסות הסביבתית היא ברורה מאחר והיא נוגעת בתהליכי הייצור ובליבת הפעילות העסקית. המגזר התעשייתי נמצא תחת עיניהם הבוחנות של פקחי המשרד להגנת הסביבה והציבור הרחב. ככל שאנו מתרחקים מהמגזר התעשייתי של "הצווארון הכחול" זה ופונים למגזרי השירותים של "הצווארון הלבן", כך תרומתם הסביבתית של אלה הופכת להיות מורכבת יותר ומרוחקת יותר מליבת העשייה העסקית שלהם.

ריחוק זה אינו מצביע על אי יכולתם להיות אזרחים סביבתיים, מעורבים ותורמים אלא רק על כך שכיום המענה הניתן להם הוא מוגבל ובעייתי.

כיום בישראל ישנו תקן ישראלי 5281 עבור בניינים שפגיעתם בסביבה נמוכה ("בניינים ירוקים"). תקן זה הוא תקן מורכב ומיועד בעיקר ללוות תהליכי בנייה ותכנון של מבנים שלמים ובסדרי גודל יחסית גדולים. תקן זה אינו מתאים למשרדים אשר שוכרים את שטחיהם מחברות אחזקות או מחברות ניהול, ולמעשה הם אינם מסוגלים להשפיע על המערכות הגדולות המצויות בבניין.

BeyondBusiness

אחריות חברתית סביבתית של עסקים

corporate social environmental responsibility

שילבי ההתנהלות והסוגיות הסביבתיות של משרדים:

שלב מקדים

א. סקר סביבתי מקדים

אספקטים ניהוליים

ב. שקיפות ודיווח

ג. ניהול סביבתי

ד. מודעות סביבתית

ה. פעילות סביבתית

ו. קיזוז פחמן

אספקטים תפעוליים

ז. חסכון באנרגיה

ח. מים

ט. תחבורה

י. ציוד אלקטרוני

יא. סוללות

יב. נייר

יג. כיבוד ושתייה

יד. חומרי ניקוי

שלב מקדים

א. סקר סביבתי מקדים

כל בחינה והבנה של השפעה סביבתית מתחילה בפעילות זיהוי ומיפוי מקדימה. מטרת הביצוע של הסקר הסביבתי המקדים (בהתאם למסמך ההנחיות המצ"ב) היא יצירת קו הבסיס להשוואה ולמדידת השתפרות ביצועי הסביבתיים של המשרד. לאחר שהצגנו את קו הבסיס ניתן לציין במשך השנים את אופן ההשתפרות ולקבוע יעדים כמותיים לבחינה. בנוסף לכך, הסקר הסביבתי המקדים מתאר למעשה את טביעת הרגל האקולוגית העכשווית של המשרד וזאת בהתייחס לגודלו, לצריכת החשמל שלו, לצריכת החומרים וליתר הקריטריונים המפורטים במסמך ההנחיות לביצוע הסקר.

זהו צעד ראשון להתחלת הפעילות ולהבנת ההשפעה הסביבתית של המשרד, אם באופן ישיר ואם באופן עקיף.

תהליך היישום

- עוקבים אחרי מסמך הנחיות זה לטובת ביצוע הסקר המקדים

מדדי ביצוע סביבתיים

1. קיומו של סקר סביבתי מקדים

אספקטים ניהוליים

ב. שקיפות ודיווח

ההחצנה והתיקשור של הפעילות הסביבתית מהוה אלמנט חשוב ביותר בפעילות כולה משום שהיא פותחת ערוצי דיאלוג והידברות של המשרד עם מגוון מחזיקי העניין שלו (עובדים, ספקים, לקוחות, משפחות וכו'). כאשר משרד מפרסם באופן גלוי זמין את פעילותו הסביבתית הוא למעשה מדגיש את חשיבותה כחלק מהתדמית המקצועית הכוללת שלו וקורא להתייחסות ולהערות. פעילות סביבתית אשר מתרחשת מאחורי פרגוד ומבלי ליידע גורמים רלוונטיים הינה חלקית וייתכן שאינה מכסה התייחסות לכל הסוגיות המהותיות.

כל משרד יכול ורשאי לבחון את הדרך המתאימה לו לתקשר את פעילותו. ניתן לבצע זאת ע"י הוספת עמוד ייחודי באתר האינטרנט או בהוספת הנושא למידע שוטף הנשלח ללקוחות ועוד. כבר היום בתחתית מיילים רבים מצוין המשפט "אנא חשבו על הסביבה לפני שאתם מדפיסים מסמך זה" וכך, בצעד פשוט המסר הופץ והמשרד מפגין את אחריותו לנושא.

היעד האידיאלי בהקשר זה הוא פרסום מסודר מדי תקופה של דוח סביבתי המסכם ומציג את הנושא וניתן לשלבו כפרק בדוח אחריות חברתית וליישם את ההנחיות העולמיות המקובלות לנושא הדיווח, הנחיות ה GRI.

תהליכי היישום

- מחליטים על אופן התקשור המתאים למשרד
- עיבוד המידע הרלוונטי לאור הנחיות הדיווח שנבחרו
- מיידעים אודות המהלך את מחזיקי העניין ומאפשרים קבלת משוב

מדדי ביצוע סביבתיים

2. קיומו של דוח אחריות סביבתית נגיש באתר האינטרנט של החברה

ג. ניהול סביבתי

קיימת חשיבות עליונה לכך שבכל משרד יהיה גורם אחראי הממונה על יישום הנושא בפועל. כאשר ישנו איש קשר שזהו תחום אחריותו אזי ברגע זה מפגין המשרד את רצינותו לנושא ואת המשכיות הטיפול באופן שוטף לכל אורך השנה.

תהליכי ביצוע

- שואלים האם יש משהו מהעובדים המתנדב למשרה וצוות העובדים יכול לגשת אליו עם שאלות, רעיונות.
- כתיבת משוב של צוות המשרד על תכונות המבנה הירוק שקיים או יכול להיות במשרד
- מפרסמים על לוח המודעות עצות, טיפים, אירועים ירוקים ועוד
- ממנים אחראי איכות סביבה

מדדי ביצוע סביבתיים

3. קיומה של גישת ניהול כתובה ומוסדרת לנושא איכות הסביבה
4. קיומו של גורם ניהולי או אחר המופקד על הנושא
5. ישנו פורום ירוק המתכנס אחת לכמה זמן ודן בנושאים השונים
6. קיימים ערוצי תקשורת פתוחים בין עובדי החברה למערך הניהולי בהקשר סביבתי

ד. מודעות סביבתית

לאחר הבית, המשרד הינו המקום שבו מבליים העובדים את רוב זמנם והוא נמצא בקשר שוטף ורצוף עם לקוחותיו. קשרים חזקים אלו הם מקור לאחריות ולעשייה גם בהקשר הסביבתי וזאת ע"י הרחבת המודעות שלהם לנושאי איכות הסביבה. גם העובדים וגם הלקוחות הם כולם מחזיקי עניין של המשרד ולכן קיימת חשיבות גדולה לחבר אותם את מעגל העשייה ולא באופן פאסיבי בלבד. כך לדוגמא, ניתן לבצע ימי עיון פנים משרדיים בנושא, ליידע באופן שוטף אודות השיפורים הסביבתיים שהותקנו, להקים קבוצות ירוקות ועוד.

תהליכי ביצוע

- מציבים על לוח המודעות פינה ירוקה ובה יידוע העובדים על הפעילויות השונות
- הקרנת סרטים סביבתיים באירועי עובדים
- הקמת פורום סביבתיים להצפת רעיונות של העובדים
- תליית שלטים ליד פחי האשפה המעודדים מחזור
- מציבים שילוסים רלוונטיים במקומות נוספים במשרד
- ייזום ימים ירוקים

מדדי ביצוע סביבתיים

7. קיימות פינות ירוקות במרחב העבודה
8. התקיימה לכל הפחות פעילות סביבתית פנימית אחת בשנה

ה. פעילות סביבתית

תחומי הפעילות הסביבתית של המשרד לא צריכים להסתיים בדלת המשרד אלא ניתן ואף רצוי להרחיב את מעגלי העשייה לשטח עצמו וזאת באמצעות חבירה אפשרית לאחד מארגוני הסביבה בישראל וביצוע פעולות בשטח.

תהליכי ביצוע

- תורמים לאחד מהארגונים הסביבתיים המתאימים לרוח המשרד
- מסייעים בארגון כנסים ואירועים ע"י מתן חסות
- מוציאים את העובדים ליום ניקוי של חופי הים או של אחד מנחלי הארץ
- יוצאים לביקור באתרים סביבתיים כגון חירייה
- תומכים בהקמת גינות קהילתיות

מדדי ביצוע סביבתיים

9. לארגון קיימת מחויבות חיצונית אחת לפחות לביצוע פעילות סביבתית
10. במהלך השנה האחרונה התקיימו לכל הפחות שתי פעילויות סביבתיות חיצוניות

11. הארגון תורם שעות התנדבות ו/או כסף ו/או נותן חסות לאירוע סביבתי כלשהו

1. קיצוז פחמן

קיצוז הפחמן הוולונטארי מאפשר לאנשים פרטיים ולמשרדים לנקוט ביוזמה אישית ולקזז (לנטרל) את רמת פליטות גזי החממה הנוצרים כתוצאה מפעילותם היומיומית כגון, צריכת דלק וחשמל.

רקע - התחממות כדור הארץ

התחממות כדור הארץ היא תופעה חדשה יחסית, המהווה את האיום הגדול ביותר כיום על יכולתו של המין האנושי להמשיך ולהתקיים. התחממות אקלים כדור הארץ היא תוצאה של פליטת כמויות אדירות של פחמן דו חמצני המהווה אחד מהגזים המכונים, גזי החממה (GHG – Green House Gases) לאטמוספירה.

הפחמן והגזים נפליטים אל האטמוספירה כתוצאה משריפת דלק, גז ופחם, ויוצרים מעין מעטפת המונעת מקרני השמש לצאת חזרה לחלל, כמו שתרמוס מונע מהחום של קפה או תה לברוח. התוצאה היא שאקלים כדור הארץ מתחמם יותר ויותר, הקרחונים בקטבים נמסים, פני הים עולים ומאיימים להציף בעתיד ערי חוף, ומדי שנה הקיץ נהיה יותר ויותר חם. זוכה פרס הנובל, אל גור, שהיה סגן נשיא ארצות הברית, מוביל את הנושא בעולם כשעיקר טיעונו הוא שהתחממות כדור הארץ היא בעיה דחופה הרבה יותר ממה שחושבים רוב האנשים, ושייתכן וכבר בשנת 2020 יחולו שינויים כה דרמטיים שיעמידו בסכנה אמיתית את המשך הקיום האנושי על פני כדור הארץ.

קיצוז פחמן וולונטארי

ברחבי העולם פועלות יוזמות רבות שכל תכליתן הוא להילחם בהתחממות העולמית ולצמצם את היקף הפליטות של גזי החממה. פרוטוקול קיוטו יצר את מנגנון ה CDM (Clean Development Mechanism) המכוון להעברת כספים מחברות מזהמות הנמצאות במדינות מפותחות מזהמות לפרויקטים סביבתיים במדינות מתפתחות. במקביל למסלול מדינתי זה נוצר מנגנון וולונטארי המבקש גם הוא ליצור תמריצים כלכליים להעברת כספים ליוזמות

סביבתיות. קיזוז הפחמן הוולונטארי נועד לאפשר לפרטים ולחברות המבקשות לקזז את פליטות הפחמן שלהם לעשות זאת ע"י השקעה כספית בפרויקטים נקיים כגון שתילת עצים, החלפת נורות ליבון בנורות פלורוסנט, החלפת גנראטורים מונעי סולר בפאנלים סולאריים ועוד.

תהליכי יישום

- 1. מדידה** – בשלב הראשון, יש לחשב את כמות זיהום הפחמן שמייצרת פעילות המשרד. הקריטריונים המרכזיים אשר צריכים להיכלל בהליך החישוב הם:
  - 1.1. צריכת חשמל** – בדיקת סך הצריכה השנתית כאשר בסיס החישוב מבוסס על הנתון הישראלי ש 1 קווט"ש = 0.0008 טון פחמן דו חמצני.
  - 1.2. קילומטראג' של רכבי המשרד** – לכל אחד מסוגי הרכבים יש נתון פליטה לקילומטר.
  - 1.3. טיסות** – חישוב הפליטות הנגרמות כתוצאה מטיסות סדירות של אנשי המשרד.
  - 1.4. נוספים** – בהתאם לאופי הפעילות של המשרד לדוגמא, שליחויות, טיפול בפסולת וכו'.
- 2. קביעת שיעור הקיזוז** – לאחר קבלת תוצאות המדידה יש להחליט מהו אחוז הקיזוז אותו בחר במשרד וזאת בהתאם למדיניות הסביבתית הכוללת. משרדים יכולים לבחור לקזז 100% מהפליטות שלהם תוך שהם נוקטים במגוון הצעדים שמטרתם לצמצם צריכת חשמל ולהפחית פליטות ישירות. **קיזוז פחמן אינו מהווה צ'ק פתוח לצריכה בלתי מוגבלת.**
- 3. בחירת ספק לרכישת האשראי הפחמני** – בישראל ישנם מספר ספקים של פרויקטים המייצרים את האשראי הפחמני. עלות הקיזוז היא נגזרת של עלות הפרויקט וכך ייתכן שהספקים יציעו פרויקטים בעלויות שונות.
- 4. ביצוע הרכישה וקבלת התעודה** – ביצוע התשלום בפועל לספק וקבלת תעודה המאשרת את רכישת האשראי.

מדדי ביצוע סביבתיים

12. הארגון חישב את המדרך הפחמני שלו
13. הארגון מבצע איזון פחמני באחוז כלשהו
14. הארגון הציב יעדי הפחתה ארוכי טווח תוך קביעת שנת הבסיס לחישוב

8

המידע המצוי במסמך זה הינו רכוש הבלעדית של ביונד ביזנס בע"מ. אין להשתמש ו/או להעתיק ו/או לשכפל ו/או ליישם את עקרי המידע הרשום לעיל.

ביונד ביזנס בע"מ הינה פירמת הדיווח המובילה בישראל המתמחה ביעוץ במגוון תחומי האחריות החברתית-סביבתית של עסקים. www.b-yond.biz

אספקטים תפעוליים

ז. חסכון באנרגיה

החשמל המגיע אל המשרדים, כמו אל בתיהם של מרבית הצרכנים במדינת ישראל, מקורו בתחנות כוח. התוצאה הישירה של שרפת פחם וגז לצורך ייצור חשמל בתחנות הכוח היא פליטה של גזי חממה. ברור לכולנו כי ככל שתופחת צריכת החשמל, כך גם יפחת העומס על הרשת, יפחת הייצור ויקטן הזיהום הנפלט אל האטמוספירה. המעבר אל מקורות אנרגיה מתחדשים כגון אנרגיה סולארית או טורבינות מונעות-רוח הוא אחד המהלכים המתבקשים כדי להבטיח אספקה של אנרגיה, מהסוג הלא-מזהם. עד לשילובן של מערכות כאלו במשק החשמל הישראלי, מוטלת על כל הצרכנים במדינה חובה מוסרית-סביבתית לנסות ולצמצם את צריכת האנרגיה.

תהליכי יישום

- מעבירים את המחשבים למצב של חסכון בחשמל power saving, ולפני שעוזבים את המשרד מכבים את כל המחשבים והציוד החשמלי הנוסף.
- כגיבוי, מומלץ להגדיר את ניהול צריכת המחשבים, על מנת לאפשר קיימות במשרד.
- יש להעביר למצב שינה מופעל על מכונות ועל כל המדפסות אחרי חמש דקות או יותר של פעילות.
- מייצרים תאורה ממוקדת במקומות העבודה ופחות באזורי המעבר. בנוסף, מכבים את כל האורות אשר אינם בשימוש במשך היום ובלילה, כולל באזורים משותפים כגון מטבחים, חדרי ישיבות, ארונות אחסון, שירותים.
- מחליפים את נורות הליבון בנורות פלורוסנט קומפקטיות
- מתקינים חיישני נוכחות בחדרים הסוגרים את האור אוטומטית כשהחדר ריק
- מכוונים את המזגן ל 24 מעלות בעונת הקיץ
- סוגרים את החלונות בלילה בעונת החורף.
- מנתקים בלילה או מתכנתים לכיבוי דרך הטיימר מכשירים קטנים כגון מיקרוגל ומכונות קפה.

מדד ביצוע מדידים

15. מדידת צריכת חשמל שנתית

16. מדידת חסכון בפועל בשנה הראשונה

17. קביעת יעד חסכון

ח. מים

מים הם משאב עולמי הנמצא במחסור. כמות המים השפירים במדינת ישראל שעומדת לרשות הצרכנים הולכת ומתמעטת כל העת ונמצאת לא פעם תחת איום של ממש. פגיעה אפשרית באקוויפר החוף עקב זיהום או חשש להמלחתו עקב ניצול יתר וירידה במפלס, היא רק דוגמא אחת לאיום על עתודות המים של ישראל. התלות במשטר הגשמים המשתנה היא דוגמא נוספת ויש רבות אחרות. אמנם ישראל הפכה למובילה עולמית בתחום של הניצול החוזר של מי ביוב לטובת השקיה לחקלאות, אך עדיין הצרכנים כולם נדרשים לפעול על מנת לצמצם את הצריכה שלהם, ובהתאם לכך פועל גם לאומי.

תהליכי ביצוע

- מתקינים חסכמים על הברזים
- מציבים צמחייה חסכונית במים
- מחליפים את המשתנות לכאלו העובדות ללא מים
- בודקים אפשרות לאיסוף ושימוש במי המזגנים להשקיה
- עוברים לשימוש במערכות סינון פשוטות כגון מערכת פחם או שימוש במי ברז.

מדד ביצוע סביבתיים

18. מדידת צריכת המים השנתית

19. מדידת חסכון בפועל בשנה הראשונה

20. קביעת יעד חסכון

ט. תחבורה

בבואן לבצע סקר סביבתי מקדים זה יגלו משרדים רבים כי סוגיית הנוסעה מהווה למעשה את מוקד ההשפעה הסביבתית הגדול ביותר שלהן. כך לדוגמא, חברות ההייטק הגדולות בישראל מחזיקות בציי רכב עצומים כאשר הנתון הכולל הוא שמספר כלי הרכב הצמודים מליסינג בארץ עומד על כ 183,000 מכוניות כאשר כ 90,000 רכבים נוספים שייכים לציי רכב בבעלות החברות. מדובר על סך של 272,400 כלי רכב צמודים. נתוני רשות המיסים מראים זינוק של כ 100% במספר כלי הרכב הצמודים במהלך ארבעת השנים האחרונות. לשם המחשה, מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי רק במחצית הראשונה של 2007 התווספו כ 73,000 מכוניות פרטיות חדשות לכבישי הארץ. לנוכח נתונים אלו אין זה מפליא כי יותר ויותר אנשים מבליים יותר ויותר שעות על הכביש בפקקים אין סופיים. תושבי הוד השרון כבר יודעים לתכנן מראש כשעה וחצי זמן נסיעה לת"א המרוחקת מהם כ 13 ק"מ בלבד. כבישי הארץ מתמלאים מכוניות ואנו מעבירים את מיטב שנותינו בעמידה בפקקים.

אי לכך, קיימת חשיבות סביבתית עליונה בפעילות המשרד ברוק צי הרכבים שלו ומתן אפשרות ועידוד לעובדיו להגעה באמצעי תחבורה המוניים.

תהליכי יישום

- בוחרים מיקום למשרד שהוא בעל נגישות לאמצעי תחבורה המוניים.
- מתקינים בקרבת המשרדים מתלים לאופניים באופן מסודר.
- מבצעים סקר נסועה מקדים בקרב העובדים לבחינת אמצעי הגעה אלטרנטיביים, ומפרסמים מידע לגביהם למשל פרסום של מפות אופניים.
- מעניקים דמי עידוד או תשלום מלא עבור הגעה בתחבורה ציבורית
- מעודדים את העובדים לחלוק את נסיעותיהם – קאר שרינג
- מבצעים בדיקה לגבי כלי רכב ידידותיים לסביבה
- עובדים מול ספק המספק טווח רחב של משלוחים

מדדי ביצוע סביבתיים

21. קיים מיפוי תחבורתי מלא אודות נסועת החברה
22. בוצע סקר נסועה של העובדים
23. קיימת תוכנית להגבלת מרחקי נסועה
24. קיימת אלטרנטיבה תחבורתית להגעה ברכב הפרטי
25. קיימת תוכנית עידוד למעבר באמצעי תחבורה המוניים
26. מתבצעת פעילות להגבת מודעות העובדים
27. קיים יעד ברור לשמירה/ הפחתת מרכיב הנסועה במדרך הפחמני של החברה

י. ציוד אלקטרוני

ציוד המחשבים הישן, הופך ברובו לפסולת אלקטרונית. פסולת זו הינה רעילה ומסוכנת ביותר ולעיתים קרובות מזהמת את מי התהום מכיוון שהיא מכילה בתוכה מתכות שונות. בנוסף לכך, הפסולת האלקטרונית מתאפיינת בנפח לא קטן, אשר לא ניתן לדחיסה וההטמנה ולכן הופכת ליקרה ובעייתית תוך בזבז משאבים ניכר..

כמות הפסולת האלקטרונית בישראל נאמדת בכ – 100,000 טון לשנה. מרביתם של המוצרים האלקטרוניים, החל במקררים וכלה במכשירים קטנים כגון טלפונים סלולאריים נכללים בקטגוריה זו. מוצרים אלקטרוניים רבים מכילים מתכות כבדות וחומרים מסוכנים נוספים אשר כיום אינם מטופלים כלל ועושים את דרכם לאתרי ההטמנה ללא טיפול הולם. **למיחזור פסולת אלקטרונית יתרונות סביבתיים מובהקים** - מניעת מפגעים סביבתיים, צמצום ההטמנה, חיסכון באנרגיה בתהליך המיחזור ויצירת מקומות עבודה נוספים בשוק.

מוצרים אלקטרוניים רבים הנמצאים בשימוש יומיומי בבתי המגורים ובמשרדים בישראל מכילים חומרים מסוכנים. במצב הקיים כיום, לא מתקיימת כל הפרדה של המוצרים האלקטרוניים בתום השימוש בהם. הפסולת האלקטרונית, המכילה חומרים מסוכנים, נאספת עם הפסולת הביתית, נדחסת, נשברת ומתפרקת, ויש לכך השלכות סביבתיות ובריאותיות קשות. מתכות כבדות, ביניהן כספית, קדמיום ועופרת, עשויות להיפלט לסביבה ולהביא לזיהום של קרקע ומי תהום. פתרון הקצה השכיח בישראל, דהיינו, הטמנה באתרי סילוק

פסולת, אינו נותן מענה לבעיות הסביבתיות והבריאותיות החמורות הנובעות מהימצאות חומרים מסוכנים בזרם הפסולת הביתית. ע"פ מחקר שנערך בארה"ב, הפסולת האלקטרונית מהווה 70% מהתכולה הרעילה שבפסולת הביתית.

למשרד להגנת הסביבה אין נתונים על היקף הפסולת האלקטרונית בישראל. היא מועברת להטמנה יחד עם כלל הפסולת הביתית. בהערכה שמרנית, בישראל מיוצרים מדי שנה כ- 100,000 טון פסולת אלקטרונית המכילה אלפי ק"ג של חומרים מסוכנים. מספר רשויות החלו באיסוף וולונטרי של פסולת אלקטרונית, אך אלו ניסיונות קטני היקף וזמניים ותרומתם בפתרון הבעיה היא דלה ביותר.

תהליכי יישום

- לא משליכים פסולת אלקטרונית לפח האשפה
- בודקים האם הרשות המקומית מציעה נקודות איסוף מסודרות
- בדיקה מול ספק הציוד האם הוא גם אוסף את הציוד הישן ומה הוא עושה איתו
- התקשרות ישירה מול חברות מחזור לטובת איסוף מסודר פעם בתקופה של הציוד הישן
- ניתן לתרום ציוד ישן תקין למועדוניות או לנזקקים

מדדי ביצוע סביבתיים

28. ישנו פתרון איסוף מוסדר לפסולת אלקטרונית

29. פתרון האיסוף מוצע לעובדים גם כדי שיביאו פסולת שכזו מבתיים

יא. סוללות

סוללות ומצברים מכילים חומרים רעילים ביותר שיכולים לגרום לזיהום חמור במי התהום ובמקורות המים. הטמנה או השלכה של סוללות בסביבה לחה, עלולה להוביל להיווצרות קורוזיה, פגיעה במעטפת החיצונית של הסוללות ודליפה של כימיקלים רעילים אל הסביבה.

תהליכי יישום

- מציבים מתקן איסוף ייעודי במשרד
- בודקים ספק לאיסוף והעברתם להטמנה מסוגרת לרמת חובב
- מזמינים את העובדים להביא סוללות משומשות מהבית

מדדי ביצוע סביבתיים

30. קיימת תשתית לאיסוף פסולת סוללות בארגון

י.ב. נייר

אחד ממוצרי הגלם אשר משמשים להפקת נייר הוא תאית המופקת משבבי עץ. לעצים יש תפקיד חשוב ביותר במיתון ההשפעה האנושית על התחממות כדור הארץ; הם קולטים גזי חממה ופחמן דו-חמצני, ופולטים חמצן. כל עץ שנכרת פירושו פגיעה ביכולתו של כדור הארץ לשקם את עצמו ולאזן את כמות הפליטות. נוסף לכך, תהליך הייצור של הנייר הלבן מחייב שימוש באמצעי הלבנה כימיים כגון כלור. כימיקלים כאלו מעמיסים על מערכות הביוב, ובמקומות שבהם אין טיפול נאות בשפכים, הם זורמים באופן חופשי לנחלים וליים ומזהמים בדרכם את הסביבה.

הצורך במחזור נייר מקבל משנה חשיבות בהיבט של נפח ההטמנה של הפסולת המיוצרת. כיום מפנה מדינת ישראל את מרבית הפסולת שלה לאתרים אחדים הפזורים ברחבי הארץ, ושם היא נטמנת מתחת לפני הקרקע. יש לזכור שנפח ההטמנה התת-קרקעית אינו בלתי-מוגבל וכי הוא הולך ומצטמצם מדי יום ביומו. בסופו של דבר, אם לא ימצאו פתרונות הולמים יותר, תיאלצנה הרשויות לכרות בורות חדשים כדי לקלוט את הפסולת.

תהליכי יישום

- מקבלים חשבוניות באי מייל וכנ"ל דפי המידע מהבנק, חברת כרטיסי האשראי וכו'
- הדפסה דו צדדית
- שמירת ניירות ישנים לטובת שימוש כניירות טיוטא
- מצמצמים שליחת חומרים מודפסים

- מדפיסים חומרי פרסום על נייר ממוחזר
- באם ההדפסה היא חיצונית, ניתן לבקש מהספק שישתמש בנייר ש-30% לפחות מהתוכן שלו ממוחזר
- באם הדפסות חיצוניות מתבצעות בבתי דפוס מוסדרים
- באם ההדפסה היא חיצונית, ניתן לבקש מהספק שישתמש בנייר ש-50% לפחות מהתוכן שלו ממוחזר.
- משתמשים בדיו להדפסות אקולוגי

מדדי ביצוע סביבתיים

31. ישנו חישוב שנתי אודות כמות הנייר הנרכשת מדי שנה בחברה

32. ישנם יעדי הפחתה

יג. כיבוד ושתיה

כחלק מפעילותם השוטפת מתקיימים במשרדים ישיבות רבות והעובדים נוהגים מדי צהריים להתקבץ לטובת ארוחת צהריים או לצאת למסעדות סמוכות. השימוש הרב בכלים חד פעמיים מכביד על כמות הפסולת הועברת להטמנה ועל ידי צמצום שימוש בהם ניתן גם להפחית את השימוש בחומרי גלם מתכלים.

תהליכי יישום

- באם מספקים נייר ומפיות לחדרי האוכל, ניתן לרכוש מגבות נייר ש-30% לפחות מהתוכן ממוחזר.
- באם יש ספק מזון מרכזי אחד, בודקים האם הוא עומד בחוקים ותקנות המשרד להגנת הסביבה וכיצד הוא מתנהל סביבתית
- באם האוכל מגיע בכלים חד פעמיים כדאי לבדוק האם ניתן להביא אל האוכל באופן מרוכז בכלים רב פעמיים
- מחליפים את הכוסות החד פעמיות בכוסות זכוכית
- מחממים מים בקומקום רק לפי הכמות הנדרשת ולא למלא אותו עד הסוף בכל פעם
- מבצעים רכישה מאורגנת של ירקות ופירות טריים וכך גם מציעים אלטרנטיבה בריאה לעובדים
- מציעים אפשרות לחימום האוכל במשרד ושימוש בכלים רב פעמיים

מדדי ביצוע סביבתיים

33. שאריות המזון מועברות לתרומה

34. לא עושים שימוש בכלים חד פעמים בכיבוד ובאירועים

35. נעשית רכישה של המוצר באריזות גדולות

יד. חומרי ניקוי

חומרי הניקוי בהם אנו עושים שימוש עושים דרכם למתקני טיהור הפזורים בכל רחבי הארץ. השימוש בחומרים כימיים שונים מכביד על מתקנים אלו ולמעשה הורג את רובד החיידקים המבצעים את עבודת הטיהור של המים. באם חומרי הניקוי אשר יגיעו למתקנים יהיו ידידותיים לסביבה אזי יעילותם תגבר ואיכות המים אשר תופנה להשקיה ואיכות הבוצה המועברת לים או לקומפוסטציה תעלה אף היא.

תהליכי ביצוע

מוודאים כי לא נעשה שימוש שלא לצורך בחומרי אקונומיקה חזקים מחליפים את חומרי הניקוי בידידותיים לסביבה

מדדי ביצוע סביבתיים

36. שימוש בחומרי ניקוי אקולוגיים

37. ישנו מעקב אחרי צריכת חומרי הניקוי

38. כל החומרים עומדי בתקני הגנת הסביבה

39, 40 - ניקוד בונס ליוזמות סביבתיות מיוחדות של החברה.

BeyondBusiness

אחריות חברתית סביבתית של עסקים

corporate social environmental responsibility

סיכום

לאיכות הסביבה היבטים רבים ומגוונים. לכל פעילות אנושית יש השפעה על הסביבה וטעות תהיה זו להסתכל על השפעות אלו באופן יחסי. במבט שכזה תמיד נוכל למצוא גורם המזהם יותר מאיתנו והמשפיע על הסביבה יותר מאשר המשרד שלנו. החוכמה היא להישיר מבט אל עצמנו ולהחליט לבצע את המוטל עלינו במסגרת ההשפעות הקיימות שלנו.

מסמך זה ביקש להציג את ההנחיות הכלליות ליישום התנהלות של משרד ירוק למגזר המשרדי ולאפשר גם לכם להצטרף למעגלי העשייה הסביבתיים ההולכים ומתרחבים בכל רחבי העולם.

נשמח לעמוד לרשותכם ביישום הנחיות האלו ולכל שאלה נוספת.

בהצלחה !

ליעד אורתר

מנכ"ל משותף

ביונד ביזנס בע"מ

מעודכן : יולי 2010